

Д. Г. Медведовський,
аспірант кафедри фінансів,
ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", м. Київ
OCID ID: 0000-0002-5882-0269

DOI: 10.32702/2306-6814.2019.24.125

ЦИФРОВІ ФІНАНСИ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КРАУДФАНДИНГОВИХ ПЛАТФОРМ

D. Medvedovskyi,
postgraduate student of Finance Department, Kyiv National Economics University named after Vadym Hetman, Kyiv

DIGITAL FINANCE: DEVELOPMENT TRENDS OF CROWDFUNDING PLATFORMS

У статті обґрунтовано сутність цифрових фінансів як однієї із важливих складових сучасної економіки. Проаналізований взаємозв'язок між інноваційними фінансовими проектами і краудфандингом. Встановлено, що цифровізація змінює сьогодні підхід до ведення бізнесу. Це відбувається, передусім, за допомогою колективної співпраці людей, які фінансують гроші на добровільних засадах, як правило, за допомогою інтернету. Таке фінансування має інвестиційний характер. Доведено, що краудфандингові платформи мають бути ретельно проаналізовані. Доцільно, щоб цим питанням займалися саме дослідники фінансистів. Розвиток фінансового ринку в умовах цифрової економіки неможливий без необхідних досліджень. У розрізі цифрових фінансів слід звернути увагу і на цифрову валюту, яка є сурогатом реальних грошей у формі електронних грошей. Саме цей вид грошей активно застосовується під час краудфандингу. Зроблено висновок про те, що за допомогою краудфандингу у цифрових фінансах значно поліпшується ситуація з інвестиційним кліматом.

The article deals with digital finance and crowdfunding. This article analyzed the connection between innovation financial projects and crowdfunding. The digitalization is changing the way how it is possible to do business. It happens first of all through the collaboration of people, who fundraise money like volunteers, usually through the Internet. This process is an investment. Crowdfunding platforms need to be carefully analyzed. It is very important because on the web there are a lot of them. One of the most important crowdfunding platforms is Kickstarter. For the finance discipline, necessary, that these issues are addressed by financier's researchers. The development of financial marketing in the digital economy is impossible without research in this direction. That is the main reason, why in the digital finance necessary to pay attention to digital currency. Today digital currency is the category of electronic money. At the moment, this type of currency is involved in crowdfunding. Also necessary to add, that crowdfunding is very important in Ukraine. Crowdfunding platforms are very important all over the world. In Ukraine, crowdfunding is a new way of financing. Today the digital finance and crowdfunding are the most promising in the field of information technologies. The connection between these two definitions is the first step to modernize the economy to do deleted

different problems, which can be. Crowdfunding platforms are developing recently in countries such as the United States of America, the United Kingdom, France, the Netherlands, Germany, the Czech Republic, Poland, and Romania. Besides this, crowdfunding platforms are very important for startups, business incubators, and co-working mergers. In the article, during the studying, were allocated next crowdfunding platforms: Indiegogo, Kickstarter, Crowdcube, Crowdfunder, Kisskissbankbank, Ulule, etc. With the help of crowdfunding possible to improve the investment situation in Ukraine. Attracting investment in the economy in the future is impossible without crowdfunding platforms. On this basis, crowdfunding platforms are an integral part of digital finance.

Ключові слова: цифрові фінанси, краудфандингові платформи, стартапи, інвестування, фінансування.
Key words: digital finance, crowdfunding platforms, startups, investment, financing.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

У сучасному світі відбувається безліч процесів, які пов'язані з цифровими фінансами, де важливе місце займають краудфандингові платформи. Внаслідок розвитку сучасної економіки, цифрові фінанси є дуже важливими. Саме від них залежить майбутній розвиток багатьох економічних процесів, у яких споживачами цифрових технологій є: держава, бізнес, громадяни. Виходячи з того, що збір коштів, який відбувається за допомогою краудфандингових платформ набуває все більшого розголосу і значення, вивчення цього питання є дуже важливим. За сучасних умов глобалізації та розвитку цифрових фінансів, необхідно окреслити майбутні тенденції розвитку щодо такої форми фінансування, як "краудфандинг".

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Попри те, що краудфандингові платформи з'явилися не так давно, багатьох дослідників цікавлять різні аспекти теорії та практики у цифрових фінансах. Виходячи з того, що краудфандингові платформи є інноваційним інструментом фінансування бізнесу, доцільно виділити іноземних вчених, які займалися вивченням цього питання. Це М. Ріхтер, В. Хавер, Д. Шульц та інші. Серед вітчизняних можна виділити, зокрема: К. Ковтуненко, Н. Краус, Д. Попович, Н. Назар, Н. Савчин, І. Іващенко, А. Поліщук, М. Дибуба та інші. Але на сьогодні, виходячи з того, що краудфандингові платформи активно розвиваються, тенденції їх розвитку у розрізі цифрових фінансів необхідно активно вивчати.

МЕТА СТАТТІ

Метою дослідження є визначення ролі краудфандингових платформ у цифрових фінансах, зокрема перспективи для ведення бізнесу в Україні і оцінка можливих ризиків.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Останні роки в Україні стан малого і середнього бізнесу в Україні дещо покращився [1, с. 579]. Це пов'язано з залученням інвестицій. З огляду на те, що в Україні з кожним роком з'являється все більше і більше фінансових проектів і стартапів, вагоме значення у цьому відіграють цифрові фінанси (рис. 1). В умовах того, що Україна взяла курс на інноваційний розвиток, одним із головних інструментів фінансування різних проектів, бізнес-інкубаторів, стартап проектів є саме краудфандинг. З кожним роком у світі з'являється більше нових краудфандингових платформ. Серед найвідоміших з них необхідно виділити такі: Indiegogo, Kickstarter, Crowdcube, Crowdfunder, Kisskissbankbank, Ulule. Якщо говорити про можливість залучення інвестицій на добровільній основі фізичними та юридичними особами, які фінансують значні кошти, саме ці краудфандингові платформи активно використовуються.

Рисунок 1 демонструє переваги такої інноваційно-інформаційної сфери. Сьогодні вже доведено, що краудфандинг використовується в Україні з метою залучення коштів для підприємств, які займаються бізнесом [3, с. 35—37]. Виходячи з цього, доцільним було б і застосування громадського фінансування на добровільних засадах і в інших напрямках.

Варто зазначити, що науковці досі не можуть дійти згоди щодо вагомих плюсів і недоліків краудфандингу. Попри це, сьогодні у світі краудфандингові платформи активно використовуються і залучають кошти.

Серед найвідоміших і найбільш популярних краудфандингових платформ, яка приваблює населення ЄС і США є краудфандингова платформа Kickstarter. Її заснування в 2009 році запозичило поштовх для формування нових ідей у населення, ведення бізнесу підприємцями, а також формування цілей у розробці досліджень у науковців. Принцип її дії дуже простий. Після того, як людина зареєструвалася на платформі, їй необхідно розмістити свою ідею у відкритому доступі. Це можли-

Рис. 1. Сфера цифрових фінансів

Джерело: [2; с. 122].

во зробити, якщо зареєстрований користувач розмістить запропоновану ідею. Після того платформою надається певний час на збір коштів, а також встановлюється сума коштів. Якщо за певний час власник ідеї збирає певну кількість грошей, краудфандингова платформа Kickstarter стягує 5% від залучених коштів, а власник ідеї отримує гроші на розробку свого проекту [4, с. 874]. Треба зазначити, що на платформі Kickstarter відбувся збір коштів на сотні тисяч доларів, а всі процеси відбувалися за допомогою електронних носіїв:

мобільні пристрої, планшети, ноутбуки, ПК. Процес збору коштів відбувався за допомогою цифрових валют. Попри те, що гроші можна перераховувати з різних куточків світу, активніше за все використовувалися банківські операції, у яких брала участь безпосередньо цифрова безготівкова валюта.

Серед краудфандингових платформ, яка може використовуватися активно у цифрових фінансах, може бути залучено платформу Indiegogo. Якщо платформа Kickstarter має певні напрямки для гро-

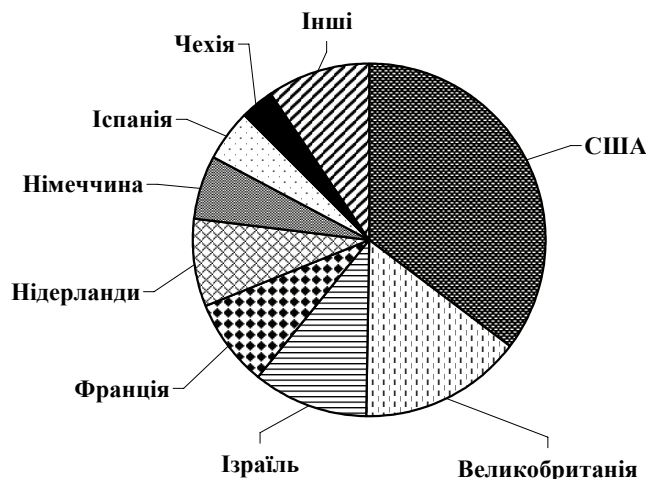

Рис. 2. Кількість краудфандингових платформ по країнам

Джерело: складено автором на основі проаналізованих міжнародних досліджень.

мадського фінансування, то саме Indiegogo не має обмежень.

В Україні краудфандингові платформи почали активно використовуватися з початку 2012 року. З найвідоміших проектів слід виділити такі:

- "Спільнокошт";
- "Кредити українському бізнесу" (КУБ);
- "GoF" (освітній напрям, метою якого є змінення освітніх проектів).

Краудфандингові платформи активно використовуються в Україні і світі. Виходячи з того, що в Україні цифровізація активно розвивається в останні роки, створюються нові проекти, відбувається активний розвиток діджитал-економіки, активно розвиваються інновації, дослідникам слід приділяти більше уваги вивченню цих питань.

Європейські партнери України зацікавлені в тому, щоб на українському фінансовому ринку з'явилися нові і сучасні бізнес проекти. Витоком цього є розробка інноваційних українських краудфандингових платформ. Саме європейські партнери України зацікавлені в тому, щоб в Україні з'явилися інноваційні пропозиції.

Залучення інвестицій і коштів від громадського фінансування в українську економіку дасть змогу для розвитку цифрової економіки. Якщо це буде відбуватися, це дасть певні дивіденди, які можна буде використовувати у національних інтересах. Такий вид дивідендів може отримати назву "цифрові дивіденди" і стати одним із новітніх напрямів серед вагомих фінансових досліджень [5, с. 76—78]. Це стосується і цифрових фінансів, адже вже сьогодні цифрові технології, у значній мірі визначають структуру підприємства, способи взаємодії і управління ефективністю створення вартості.

Тенденції розвитку краудфандингових платформ у розрізі цифрових фінансів набирають значного розквіту в таких країнах, як: Сполучені Штати Америки, Великобританія, Ізраїль, Франція, Нідерланди, Німеччина, Іспанія, Чехія та інші країни.

Рисунок 2 демонструє, що цифрові фінанси щорічно розвиваються у країнах Європейського Союзу. Розвиток краудфандингових платформ у цих країнах дуже активний. "Громадське фінансування" в Україні може стати забезпеченням добробуту. Залучення інвестицій з іноземних країн дасть змогу для подальшого розвитку країни і успішного досягнення стратегічних цілей України [6].

ВИСНОВКИ

Попри різні проблеми в національній економіці, Україна отримала виклик, який пов'язаний з цифровими технологіями. Сьогоднішнім пріоритетним напрямом розвитку України є цифровізація. Виходячи з того, що краудфандингові платформи є невід'ємною частиною цифрових фінансів, необхідно законодавчо урегулювати всі ланки цього процесу для стабільного розвитку цифрових процесів. Залучення інвестицій за допомогою краудфандингових платформ набуває активного розвитку. Такий напрям залучення інвестицій у безготівковій формі є цікавим інструментом фінансового характеру. Необхідно створити всі умови для подальшого розвитку краудфандингових платформ. Важливим питан-

ням, яке слід ретельно дослідити у майбутньому, має стати регулювання взаємозв'язку між цифровими валютами і цифровими фінансами. Незважаючи на наукові дослідження, які вже були проведені, у минулому, необхідно проаналізувати цифрові фінанси у всіх напрямках, адже вони є досить новими. Важливо провести ряд досліджень, які будуть спрямовані на питанні щодо розробки і управління цифровими фінансами. Необхідно створити нові методи управління цифровими фінансами. Варто зазначити, що "контент-менеджмент" і "цифрові фінанси" є невід'ємною частиною майбутніх інноваційних фінансів.

Література:

1. Лозовський О.М., Яремко А.О. Основні тенденції розвитку малого бізнесу в Україні. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Економіка та управління підприємствами. 2017. Вип. 13. С. 578—582.
2. Матвейчук Л.О. Цифрова економіка: теоретичні аспекти. Вісник Запорізького національного університету. Серія: Економічні науки. 2018. № 4 (40). С. 116—127.
3. Іващенко А.І., Поліщук Є.А., Діба О.М. Перспективи розвитку краудфандингу в Україні як інструменту залучення коштів для підприємств малого та середнього бізнесу. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 21. С. 28—33.
4. Попович Д.В., Назар Н.В., Савчин Н.В. Краудфандинг як новітній спосіб фінансування в Україні. Молодий вчений. 2018. № 10 (2). С. 873—876.
5. Безсмертная Е.Р. Диджитализация финансового сектора экономики: кто получит цифровые дивиденды? Экономика. Налоги. Право. 2018. № 2. С. 75—83.
6. Офіційний сайт Українського інституту майбутнього. 2030E — країна з розвинутою цифровою економікою [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://strategy.uifuture.org/>

References:

1. Lozovskiy, O.M. and Yaremko, A.O. (2017), "Main trends of small business development in Ukraine", vol. 13, pp. 578—582.
2. Matveichuk, L.O. (2018), "Digital Economics: Theoretical Aspects. Scientific Bulletin of Zaporizhzhya National University", Naukovy visnyk Visnyk Zaporiz'koho natsional'nogo universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky, vol. 4 (40), pp. 116—127.
3. Ivaschenko, A.I. Polishuk, Y.A. and Dyba, O.M. (2016), "Prospects for the development of crowdfunding in Ukraine as a tool for raising funds for small and medium-sized enterprises", Investycii: praktyka ta dosvid, vol. 21, pp. 28—33.
4. Popovych, D.V. Nazar, N.V. and Savchyn, N.V. (2018), "Crowdfunding as the newest way of financing in Ukraine", Molodyj vchenyj, vol. 10 (2), pp. 873—876.
5. Besmertnaya, E.R. (2018), "Digitizing the Financial Sector of the Economy: Who Will Get Digital Dividends?", Ekonomika. Nalohy. Pravo., vol. 2, pp. 75—83.
6. Official site of the Ukrainian Institute of the Future (2019), "2030E — country with develop digital economy", available at: <https://strategy.uifuture.org/> (Accessed 15 Nov 2019).

Стаття надійшла до редакції 03.12.2019 р.